

YTTRANDE

2022-09-22

Dnr Ku2022/01230

Dnr Sametinget 1.2.1-2022-991

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till ku.md@regeringskansliet.se

Remiss om Ett hållbart mediestöd för hela landet (Ds 2022:14)

Sametinget välkomnar utredningens intentioner att förbättra och modernisera press- och mediestödssystemet men har några övergripande synpunkter som berör det samiska folket.

Övergripande synpunkter

Sametinget saknar i utredningens förslag insatser som särskilt beaktar samernas urfolksstatus och den faktiska situationen gällande medieutbudet för samer på svensk sida av Sápmi. Samerna är inte bara en nationell minoritet utan även sedan 1977 av riksdagen erkända som ett urfolk i Sverige. I regeringsformen 3 § uttrycks att "samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas". Utredningen har inte fullt ut reflekterat över de särskilda behoven hos det samiska folket, dels som ett folk i fyra länder, dels utifrån den geografiska spridningen i landet. Ett mediestöd utformat på det sätt som utredningen föreslår kommer knappast att få några effekter på befintlig media i det samiska samhället. En lågfrekvent dagstidning som utkommer med minst två nummer per vecka, digitalt eller fysiskt, måste ha en upplaga på minst 750 om den är skriven på något av de samiska språken. Kravet uppfylls inte av någon existerande samisk tidning i Sverige. På grund av statens försvenskningsspolitik under 1900-talet har en stor andel samer förlorat sitt modersmål och kan inte tillgodogöra sig artiklar skrivna på samiska. Situationen är något bättre för nordsamiska, men antalet talare i lulesamiska och sydsamiska områden beräknas ofta till drygt 500.

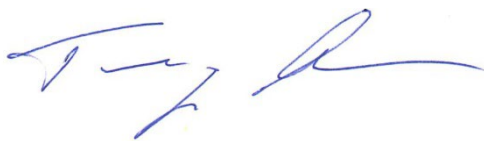
I Sverige finns förutom samisk public service (SVT Sápmi och Sameradion) i dagsläget två tidskrifter, Samefolket och Nuorat, och ingen av dem berörs av utredningens förslag. Inte heller "vita-fläckar"-stödet bedöms påverka situationen för det samiska folket. I kapitel 12 framgår att utredningen inte ansett det vara lämpligt att utvidga mediestödet till tidskrifter, vilket vi beklagar.

En av utgångspunkterna i utformningen av framtidens mediestöd sägs vara att främja insatser i svagt bevakade områden. Trots att det finns en stor andel samer i glesbygden i inre Norrland där tidningsredaktioner och lokalredaktioner saknas, kommer varken mediestöd

eller redaktionsstöd, utformade på det sätt som föreslås, att förändra det samiska medielandskapet.

Det är en stor begränsning att riksgränserna sätter hinder för utformningen av mediestöd för medier som potentiellt skulle kunna vända sig till samer i flera nordiska länder och därmed få en högre upplaga och en större redaktion. Nordsamiska talas exempelvis i Sverige, Finland och Norge, och sydsamiska och lulesamiska talas både i Sverige och i Norge. Små hotade samiska språk hade ur ett revitaliserings- och bevarandeperspektiv behövt ett mediestöd som utformas i samarbete med de nordiska länderna. Att detta skulle vara genomförbart om viljan finns, visar bildandet av *Sámi Giellagaldu* - ett gemensamt nordiskt kunskaps- och resurscentrum för de samiska språken - som till slut blivit juridiskt möjligt genom ett samarbete mellan regeringarna och sametingen i Norge, Finland och Sverige.

I detta ärende har Sametingets tf. kanslichef Tommy Antonsson beslutat, med kommunikatör Marie Enoksson som föredragande.

Tommy Antonsson
Tf. Kanslichef

Marie Enoksson
Handläggare

Cujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besök: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefvdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fåksa/telex

0980 - 780 31

www.sametinget.se